

РЕШЕНИЕ

№ 1513

гр. София, 09.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 09.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **8848** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145 - чл.178
Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Р. М. М. срещу Решение №328605-16 от 03.02.2020г. на заместник-директора на Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП).

С оспорения административен акт заместник-директорът на ГДНП е отказал да заличи личните данни на жалбоподателя, обработвани в автоматизираните информационни фондове за общо ползване и в автоматизираната информационна система (АИС) „Издирвателна дейност“ – Национална Ш. информационна система II (НШИС II).

Жалбоподателят Р. М. М. оспорва административния акт като незаконосъобразен. Счита, че необходимостта от обработването на личните му данни в информационните масиви на МВР е отпаднала и те следва да бъдат заличени. Твърди, че сроковете за съхранението им са изтекли и не е налице повече законово основание за обработването им. В съдебното заседание се представлява от адвокат В. С.. Заявява претенция за разноски.

Ответникът – заместник-директорът на ГДНП, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Р. П., оспорва жалбата. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на адв.С.. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СЪДЪТ, като прецени, че административният акт подлежи на оспорване и жалбата е подадена от неговия адресат в законовия срок, намира същата за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Установени факти:

С Решение №328605-178 от 09.07.2019г., издадено от директора на ГДНП, е предоставен достъп на жалбоподателя до личните му данни, обработвани в информационните фондове на МВР, подробно описани в обстоятелствената част на решението както следва:

1. В информационните фондове за общо ползване се обработват лични данни на жалбоподателя във връзка с:

- „потърпевш“ по Заявителски материал (ЗМ) №1255 от 12.06.2006г. на ОЗ РУ –СДВР, за деяние по чл.193, ал.1, т.6 от Наказателния кодекс (НК);

- „потърпевш“ по ЗМ №1480 от 08.04.2008г. на ОЗ РУ –СДВР, за деяние по чл.194, ал.1 от НК.

2. В автоматизираните информационни фондове АИС „Издирвателна дейност“ и Н.ШИС II се обработват лични данни на жалбоподателя във връзка с:

- „тъжител“ по заявление рег.№338000-215 от 17.01.2016г., заложено от РУ С.- ОДМВР за регистриране на издирване на огнестрелно оръжие, револвер №ДВР 1382, марка „С. и У.“, калибър „357 MAGNUM“

Със Заявление №328600-53733 от 04.11.2019г. жалбоподателят е поискал заличаване на описаните по-горе лични данни.

Заявлението е разгледано от заместник-директора на ГДНП, оправомощен със Заповед №812з-1111 от 08.10.2019г. на директора на ГДНП. По подаденото заявление е извършена проверка. Установено е, че ЗМ №1255 от 12.06.2006г., заведен за кражба на 1 500 лева от магазин, е изпратен на С. районна прокуратура на 22.08.2006г. По административната преписка няма данни за образувано досъдебно производство по този ЗМ. По ЗМ №1480 от 08.04.2008г е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител, което е спряно поради неразкриване на извършителя.

Относно заявлението за издирване на огнестрелното оръжие е представено Становище рег.№517р-1989/30.01.2020г. на ОДМВР-С., от което се установява, че огнестрелното оръжие не е намерено.

В резултат на извършените проверки заместник-директорът на ГДИН е приел, че не са налице основания за заличаване на личните данни, като се е позовал на чл.4 от Инструкция №8121з-748/20.10.2014г. за определяне на сроковете за съхранение на личните данни, обработвани в МВР във връзка с провеждане на наказателно производство по реда на НПК и на чл.51, ал. 1, т.1 от Организационно-технологичните правила за работа с автоматизираната информационна система за издирвателна дейност на МВР.

Правни изводи:

Съдът извършва служебно цялостна проверка за законосъобразност на административния акт по всички основания по чл.146 от АПК, като не е ограничен от посочените в жалбата основания.

1. Решението е постановено от компетентния административен орган по чл.29, ал.1 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР).

2. Решението е издадено в предвидената от закона форма, съгласно чл. 59 от АПК, като съдържа необходимите посочени в ал. 2 реквизити.

3. При издаване на оспорения административен акт не са допуснати съществени административно-процесуални нарушения. Проведено е производство по чл.37б от ЗЗЛД във връзка с чл.17 от Регламент 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните).

4. Оспореният административен акт е постановен в противоречие с материалноправните разпоредби на закона.

Информацията относно лицата, обработвана във фондовете на МВР, представлява лични данни по смисъла на чл.4, т.1 от Регламент 2016/679, тъй като тя се осигурява възможност лицата да бъдат идентифицирани.

Съгласно чл.4, т. 2 от Регламент 2016/679 „обработване“ означава всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбиниране, ограничаване, изтриване или унищожаване. Вписването и запазването на личните данни в информационните фондове на МВР попада в хипотезата на обработване на лични данни чрез събиране, съответно и чрез записване и съхранение.

Разпоредбата на чл.17 от Регламент 2016/679 урежда детайлно правото на изтриване на лични данни (правото „да бъдеш забравен“) като субективно право на лицата, срещу което стои субективното задължение на администратора на лични данни да ги изтрие без ненужно забавяне при наличието на някое от следните основания:

а) личните данни повече не са необходими за целите, за които са били събрани или обработвани по друг начин;

б) субектът на данните оттегля своето съгласие, върху което се основава обработването на данните съгласно член 6, параграф 1, буква а) или член 9, параграф 2, буква а), и няма друго правно основание за обработването;

в) субектът на данните възразява срещу обработването съгласно член 21, параграф 1 и няма законни основания за обработването, които да имат преимущество, или субектът на данните възразява срещу обработването съгласно член 21, параграф 2;

г) личните данни са били обработвани незаконосъобразно;

д) личните данни трябва да бъдат изтрети с цел спазването на правно задължение по правото на Съюза или правото на държава членка, което се прилага спрямо администратора;

е) личните данни са били събрани във връзка с предлагането на услуги на информационното общество по член 8, параграф 1.

Приложимо към настоящия случай е първото основание, което следва да бъде обсъдено във връзка с основанията за законосъобразно обработване на данните. Събирането и съхранението на личните данни на жалбоподателя в информационните фондове на МВР е законосъобразно доколкото е налице поне едно от основанията по чл.6 от Регламент 2016/679. Оперативно-издирвателната, охранителната дейност и

дейността по разследване на престъпления са основните дейности на МВР съгласно чл.6 от ЗМВР. Следователно в правомощията на органите на МВР е да обработват лични данни на лицата, когато това се налага, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице, за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официалните им правомощия – основания по чл.6, §1, букви в), г) и д). Правилата за обработка на личните данни от компетентните държавни органи, които имат правомощия по предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване, са уредени в глава осма от ЗЗЛД.

Конкретно в настоящия случай личните данни на жалбоподателя, събрани по повод на двата заявителски материала, подадени от него като потърпевшо от престъпление лице, са обработвани с цел да се разследва и разкрие престъпление и да се противодейства на престъпността. А личните данни, събрани и съхранени по повод заявлението за издирване на изчезнало огнестрелно оръжие, са с цел да се опазват обществения ред и сигурност, както и да се предотврати извършване на престъпление. Следователно, първоначалното обработване на данните чрез събирането им е в съответствие със закона – както с Регламент 2016/679 и ЗЗЛД, така и със специалните разпоредби на чл.26, ал.1 от ЗМВР и чл.42, ал.1 от ЗЗЛД, които дефинират конкретните цели на обработването.

За да бъде съхранението на данните обаче законосъобразно, следва срокът на съхранението да бъде съобразен с нуждата и с целта, за която са събрани данните. Разпоредбата на чл.26, ал.2 от ЗМВР, във връзка с чл.46 от ЗЗЛД, предоставя на министъра на вътрешните работи законовата делегация да определи сроковете за съхранение на данните по ал. 1 или за периодична проверка на необходимостта от съхранението им. С изтичането на определените по този ред срокове, счита се, че нуждата от обработването на личните данни е отпаднала. Отделно от това, нуждата от обработването на личните данни, свързано с провеждане на наказателно производство, следва да отпадне винаги и по отношение на всички лица, съпричастни на престъпното деяние, когато наказателното производство приключи с влязъл в сила акт, както и ако изтече абсолютната погасителна давност за наказателно преследване на дееца за извършеното престъпление, тъй като тогава отпада правомощието на държавата да образува и проведе наказателно производство и да накаже извършителя на престъплението, съответно да защити правата на пострадалото лице и обществения интерес.

В изпълнение на делегираните му правомощия министърът на вътрешните работи е утвърдил Инstrukция №8121з-748/20.10.2014г., обнародвана в ДВ, бр.20 от 17.03.2015г., за определяне на сроковете за съхранение на лични данни, обработвани в МВР. Инstrukцията предвижда различни основания за заличаване на личните данни в зависимост от съпричастността на лицето към престъпното деяние (без обаче да разграничава различните категории лица по чл.47 от ЗЗЛД): чл.3 от инструкцията посочва основанията за заличаване на личните данни на лицата, за които очевидно има основания да се смята, че са извършители, а чл.4 – на пострадалите лица и заявителите на престъпления. Съгласно чл.4 от инструкцията личните данни на пострадало лице се заличават само на едно основание - при смърт на лицето, но не по-рано от 10 години от датата на въвеждането им във фондовете на МВР.

Прекратяването на наказателното производство, приключването с влязъл в сила акт, както и изтичането на абсолютната давност по чл.81, ал.3 във връзка с чл.80 от НК са предвидени като основания за заличаване на личните данни само на лицата, за които има основания да се счита, че са съпричастни към престъплението като участници или извършители, но не и към пострадалите лица, въпреки че МВР не разполага повече с правомощия да извършва дейността по разследване на престъплението, както и държавата не разполага повече с правомощия да накаже дееца, съответно да защити правата на пострадалото лице и обществения интерес. Разпоредбите на чл.3 и чл.4 от инструкцията необосновано ограничават субективното право на пострадалото лице да „бъде забравено“ и на практика предвиждат възможност за съхранение на личните му данни до смъртта му, а дори и след това, ако лицето почине преди да са изтекли 10 години от въвеждането на данните в информационните фондове. Като подзаконов акт по чл.7, ал.3 във връзка с чл.7а от Закона за нормативните актове (ЗНА) инструкцията трябва да е съобразена с Регламент 2016/679. Тя обаче е издадена по-рано и след приемането на регламента не е съобразена с неговите разпоредби, поради което не може да бъде прилагана по аргумент от чл.15, ал.2 от ЗНА. Инструкцията не е съобразена и с чл.25е и чл.47 от ЗЗЛД относно обработването на данни за починали лица и категориите субекти на данните, поради което не може да бъде прилагана и на основание чл.15, ал.3 от ЗНА.

Организационно-технологичните правила за работа с автоматизираната информационна система за издирвателна дейност на МВР имат също характер на подзаконов нормативен акт, тъй като са насочени не само към служителите в МВР, но съдържат разпоредби, които се отнасят за неопределен и неограничен брой адресати и имат многократно правно действие, каквато е и разпоредбата на чл.51 от тях, послужила като правно основание за издаване на оспореното решение. Издирваното оръжие е обект, който подлежи на регистриране в АИС “Издирвателна дейност“ и в Н.ШИС, изрично посочено в чл.2, ал.2, т.11 от Правилата и снемането му от общодържавно издирване е допустимо при наличие на някое от двете основания по чл.51, ал.1 от Правилата: 1) издирваното оръжие се намери, или 2) издирваното оръжие не се намери, но е изтекъл предвиденият в закона давностен срок за престъплението. В случая ответният административен орган е посочил само, че издирваното оръжие не е намерено, като е приел това за достатъчно основание да не се заличат данните, без да обсъди дали е изтекъл давностният срок за престъплението, с което не е приложил правилно чл.51, ал.1, т.2 от Правилата.

5. Решението не съответства на цета на закона да осигури защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, както и във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществения ред и сигурност и тяхното предотвратяване – чл.1, ал.2 и ал.3 от ЗЗЛД.

По тези съображения оспореното решение се отменя като незаконосъобразно на основание чл.146, т.4 и т.5 от АПК, а преписката се изпраща обратно на административния орган за нова разглеждане на заявлението за заличаване на личните данни на жалбоподателя. При новото разглеждане на преписката административният орган не следва да прилага Инструкция №8121з-748/20.10.2014г.,

на основание чл.15, ал.2 от ЗНА, като противоречива на Регламент 2016/679. Следва да бъде съобразена разпоредбата на чл.49 от ЗЗЛД, съгласно която обработването на лични данни е законосъобразно, когато е необходимо за упражняване на правомощия от компетентен орган за целите по чл. 42, ал. 1. Във връзка с това административният орган следва да установи дали са прекратени или приключили образуваните досъдебни и наказателни производства, във връзка с които се обработват личните данни на жалбоподателя. Вслучай че не са образувани досъдебни или наказателни производства или същите не са приключили, да съобрази кога изтича абсолютният давностен срок за престъпленията, по повод на които са подадени двата заявителски материала от жалбоподателя в качеството му на потърпевшо лице, както и по отношение на заявлението за издирване на огнестрелно оръжие. Ако образуваните производства са приключили или ако абсолютните давностни срокове са изтекли, административният орган трябва да разпорежи незабавно заличаване на личните данни на жалбоподателя. Изтичането на срока се преценява към момента на издаване на административния акт при повторното разглеждане на преписката, а не към момента на подаване на заявлението за заличаване на личните данни.

Разноски:

При този изход на спора разноските са в тежест на ответника. Направеното възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лева е основателно. Предвид фактическата и правната сложност на делото, съдът намалява адвокатското възнаграждение на 800 лева, колкото е удвоеният размер на минималното възнаграждение от 400 лева за процесуално представителство по дела по ЗМВР – чл.8, ал.2, т.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Дължима е също и заплатената държавна такса в размер на 10 лева.

Разноските следва да се заплатят от бюджета на ГДНП, която съгласно чл.37, ал.2 от ЗМВР е юридическо лице.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, 38 състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение №328605-16 от 03.02.2020г. на заместник-директора на Главна дирекция „Национална полиция“.

ИЗПРАЩА преписката на заместник-директора на Главна дирекция „Национална полиция“ за ново разглеждане при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Национална полиция“ да заплати на Р. М. М. разноски в размер на 810 (осемстотин и десет) лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба, подадена чрез АССГ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

